

Waarnemingen juli-september

ELLEN DE BRUIN

FOTO: PAUL MARCUS

Grote Zaagbek, Sloterplas in de periode 6-20/7

Het derde kwartaal van dit jaar was een mooie zomerse periode waarin weer prachtige soorten te zien waren in de Amsterdamse regio. De Roodpootvalk bij Schiphol en de Roze Spreeuw In Nieuw Sloten, beide een eerste kalenderjaar, vormden de absolute hoogtepunten.

Zorg dat je je waarnemingen van het volgende kwartaal tijdig hebt opgevoerd op waarneming.nl. Voeg bij interessante waarnemingen zoveel mogelijk informatie toe in de daarvoor bedoelde schermvelden, zoals aantal, geslacht, kleed, gedrag en telmethode; een kleine moeite maar een waardevolle aanvulling. Lever bij (regionale) zeldzaamheden een foto, film- of een geluidsfragment of een duidelijke beschrijving van de kenmerken.

WATERVOGELS

Opvallende waarneming is die van 4 **Wilde Zwanen** op de Kinseldam op 14/7; “waarschijnlijk gaat het om dezelfde Wilde Zwanen die ik afgelopen dinsdag in de Lepelaarplassen gezien heb. Die afstand is hemelsbreed niet zo groot” (LH). Een blik op flevoland.waarneming.nl laat inderdaad zien dat er zeker 2 vogels overzomerd hebben in de Oostvaardersplassen.

Op 30/9 vliegen 3 **Kleine Rietganzen** naar zuid over het Diemerpark (FvG).

Twee juli-waarnemingen van **Pijlstaart**: 14/7 2 over de Vijfhoek (GvD) en 25/7 3 in de Kinselbaai (NA). De laatste waarneming van **Zomertaling** is op 24/9: 7 vrouwtjes in Botshol (Oeki Verhage). Hoogste aantal **Krooneenden** op de Gouwzee: op 19/9 een schatting van 300 en op 30/9 een exact aantal van 276 (PR, Niels Hogeweg). In de periode 9-22/9 is een mannetje **Witoegeend** in eclips-kleed aanwezig in de Haven Ballast (velen). Mogelijk werd de vogel al eerder gefotografeerd op 31/8 (EH). Opvallend is een vrouw **Grote Zaagbek** in de periode 6-20/7 bij de Sloterplas (PM, EdB, Hans van der Meulen). De eerstvolgende wordt pas gezien op 29/9 en betreft een mannetje in de omgeving van de Kruithoorn (Hans van de Raapkamp). De

eerste **Middelste Zaagbek** van deze periode is een vrouwtje op 29/8 in de Haven Ballast (EH, AS). Geen **Brilduiker** dit kwartaal...

De enige **Zwarte Ooievaar** in deze periode vliegt over de Aetsveldsche Polder op 6/8; "hoog en ver; thermiekend en afglijdend naar west" (EdB, RvD).

Een **Zwarte Ibis** wordt overvliegend gezien vanaf telpost Diemerpark op 2/9 (FvG, PvdW).

Hoge aantallen van **Lepelaar**: op 12/8 67 in de Osdorper Binnepolder (JvB), op 17/9 148 naar west aan de Muider kust (EdB) en op 25/9 79 vogels naar zuid in het Diemerpark (AJ).

Roerdompen worden gezien op de Vijfhoek, Haven Ballast, in het Ilperveld, Polder IJdoorn en omgeving, en de Volgermeer; **éénmaal in** de Osdorper Bovenpolder, de Belmermeer en Varkensland. Geen waarnemingen vanuit de Lutkemeer. In augustus wordt de soort viermaal vastgelegd op een nachtrecorder in de Watergraafsmeer (GvD). Op dezelfde locatie een nachtelijke geluidsopname van een **Woudaap**, opgenomen op 23/8 om 00:06, de tweede ooit hier; Woudaap-expert Lukas Pelikan van *The Sound Approach* reageerde met de opmerking "here in north-east Germany was a good year for breeding Little Bitterns. There were 18 territories at a place where usually there were only two" (GvD). Naast de bekende Artisgevallen is de **Kwak** o.a. aanwezig in het Flevopark, max. 3 op 3/7 (Thomas Kruiden) en in het Gerbrandypark (1e wrn. PM).

Op 2 en 15/7 is er 1 **Koereiger** te zien in resp. Polder IJdoorn (PvdJ) en achter de Kinsel (MS). Op 11/9 zijn er 's avonds 3 aanwezig op de Kinseldam; "in één beeld met 26 Grote en 4 Kleine Zilverreigers" (FvG, LH). Op 25/9 vliegt er 1 over het Diemerpark (LIJ, AJ, FvG). Enorm veel meldingen van **Kleine Zilverreiger**; de soort wordt het gehele kwartaal gezien op de Kinseldam en in Polder IJdoorn met een maximum van 7 vogels op de Kinseldam op 15/9 (LH).

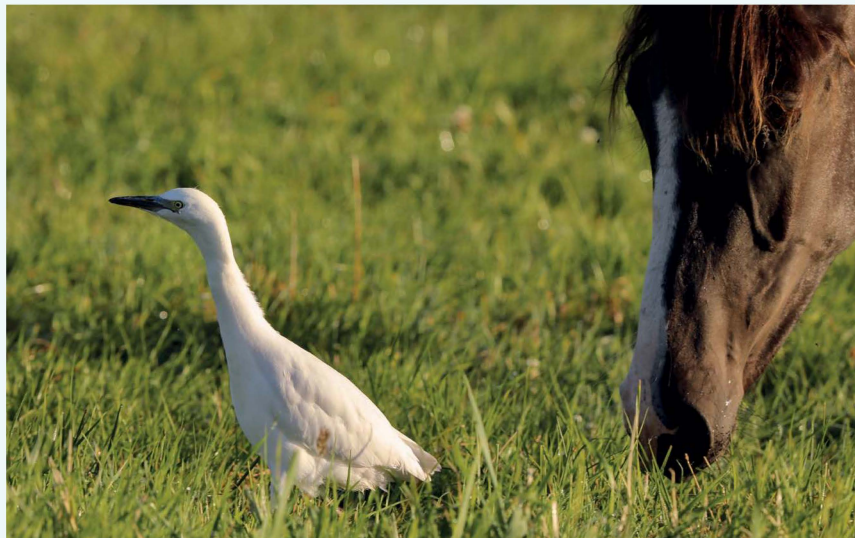

FOTO: MARIANNE SLOT

Koereiger achter de Kinsel, 15 juli 2022

Er zijn ook veel waarnemingen aan de overkant van het IJmeer: IJburg, Diemerpark, Vijfhoek incl. Haven Ballast en de Muider kust cq. Kruithoorn. Opvallende plek is Schiphol, op 12/9 (Anita Vet). Op 3/9 vliegen er 3 in zuidelijke richting over de Aetsveldsche Polder (EdB, RvD).

ROOFVOGELS & UILEN

De meeste waarnemingen van **Visarend** komen van de Vijfhoek en omgeving, in de periode 6/8-26/9. Andere plekken waar de soort gezien wordt, zijn o.a. de Aetsveldsche Polder, Amsterdamse Bos, Science Park, Botshol, Waterland en de Waterlandtak bij Muiden.

Het hoogste aantal **Wespendieven** is 7, vliegend over de Vijfhoek op 24/8 (GvD, FV, WvdW). Op 2/9 vliegen er 4 over het Diemerpark (FvG). In het Amsterdamse Bos waarnemingen vanaf het begin van dit kwartaal (ZH): 9/7 man Koenenkade “Steeg op zodra ik het platform verliet; typisch. Zat ongetwijfeld al een tijdje ergens in een boom naar kikkers te turen. Hetzelfde exemplaar ook elders gezien, een half wespennest (drie nog verbonden raten tegelijk) transporterend; kennelijk is er weer succesvol gebroed”. 13/7 man Heuvel “ving twee kikkers en bracht die richting nest”; later kwam vrouw “aanvliegen uit de richting van het nest nadat de man de tweede kikker had afgeleverd. Won hoogte en verdween in oostelijke richting”. 3/8 Bosbaan “Bingo. Beide volwassen vogels keerden steeds terug naar dezelfde plek, met raten. Klein slagje om de arm over de exacte locatie, man daar namelijk ook betrapt bij het uitgraven van een wespennest”. Laatste adulte vogels (m/v) die hier gezien werden was op 14/8 (ZH), en op 28 en 31/8 een 1kj vogel (ZH, PM).

De laatste waarnemingen in de regio van Wespendif zijn op 11/9, 1 in zuidwestelijke richting over de Aetsveldsche Polder (EdB, RvD) en 1 over de Vijfhoek en omgeving (ZH, WvdS, Michel Floris).

De **Blauwe Kiekendief** wordt slechts op 2 dagen waargenomen: op 24/9 een vrouw op Marken (EdB, RvD) en later ook een vrouw langs de Poppendammergouw (Wouter van Boekel). Op 25/9 wordt er 1 waargenomen vanaf telpost Diemerpark (FvG e.a.).

Eén **Rode Wouw** in juli: op 16/7 vliegt er 1 over Polder IJdoorn (Jesse Anès). In de periode 12-27/8 vliegen ze over de Haven Ballast, de Aetsveldsche Polder, het Ilperveld en De Broekerveer (AS, EdB, RvD, Onno Steendam, EV).

De **Zeearend** wordt de gehele periode waargenomen in de regio en lijkt er niet meer weg te slaan. Met name de Vijfhoek is een favoriete plek en dus worden ze regelmatig waargenomen in de Haven Ballast, langs de Muider kust en op IJburg. Eén van de vogels is geringd, gezien op 27/8 bij de Kruithoorn (ZH); “ringcode is WN16 van de Hellegatsplaten 2019 volgens Martijn de Jonge. Dit is de zeearend-vrouw die in 2020 in Zuid Frankrijk werd waargenomen, op 950km van het nest waar ze geboren werd” (HN op 30/8). Af en toe worden er uitstapjes gemaakt naar Polder IJdoorn, Weesp en de Aetsveldsche Polder. Op 3/8 wordt er 1 waargenomen in de Botshol (Marten Schmitz) en op 1/9 1 boven Middenhoven (Marten Miske). In de periode 10-14/9 pleistert een 1kj **Roodpootvalk** langs Tweeduizend El bij Schiphol (1e wrn. JW). De vogel lijkt af en toe compleet weg maar is dan opeens

FOTO: ZAINAL HABERHAM

Wespendief met raat in de klauwen,
Amsterdamse Bos

toch weer terug, regelmatig heidelibellen vangend. Op 11/9 is er 1 in de Aetsveldsche Polder; “ving insect (heidelibel?) boven maïsveld, om daarna pijlsnel omhoog te schroeven en te verdwijnen in westelijke richting” (EdB, RvD).

Smellekens worden gemeld in de periode vanaf 11/9 o.a. Uitdammerdijk thv Kinseldam, Vijfhoek, IJburg, Diemerpark, Aetsveldsche Polder en Schiphol.

Kerkuil wordt o.a. gemeld in Zuidoost, aan de Kalfjeslaan en in Aalsmeer, en

Bosuilen vooral in het Amsterdamse Bos, Buitenveldert en de Kalfjeslaan. Jonge

Ransuilen worden gezien en gehoord in het Amsterdamse Bos, Osdorp, Sloterdijk, Amstelveen en meerdere plekken in Waterland.

STELTLOPERS

Over de Vijfhoek vliegen 2 **Steltkluten** op 1/9 (GvD); de enige waarneming dit kwartaal. Het hoogste aantal van **Kluut** is 44 op 28/7 in Polder IJdoorn (WP).

Vanaf de opgespoten zandvlakte van ‘het nieuwe’ IJburg worden max. 3 pulli gemeld op 3 en 24/7 (‘JimmyPappa’, EH). Op Marken in totaal 9 jongen op 12/7 (FvG).

Er zijn enkele meldingen van **Zilverplevier** in de regio. Hogere aantallen zijn 6 en 4 in zuidelijke richting over de Vijfhoek op resp. 20 en 21/8 (GvD, FV, EdB, RvD).

Hoogste aantal **Bontbekplevier** is ca. 20 aan de Broekergouw op 24/9 (EdB). Jonge

Kleine Plevieren worden gemeld in de Bovenkerkerpolder op 8/7 (AJ) en in Polder IJdoorn op 7 en 9/8 (1e wrn. André van Vliet). Op 20/8 vliegen 12 **Morinelplevieren**

Kemphanen
Als broedvogel bijna uit
ons land verdwenen

FOTO: ZAINAL HABERHAM

WAARNEMINGEN JULI - SEPTEMBER 2022

over de Vijfhoek (RvD, EdB, FV) en een dag later vliegen er 2 over de Aetsveldsche Polder (EdB, RvD).

Eén melding van **Houtsnip**: op 25/7 in Schellingwoude; “zat in de tuin onder een struik. Vogel schrok, vloog op en ging naar noord” (Marga van Meel en Siep Kromsigt via GvD).

Hoogste aantal van **Regenwulp**: op 20/7 15 vliegend over de Uitdammerdijk (DvdH). Hoogste aantal **Zwarte Ruiters** is 10 in de Kinselbaai (LH). Hoogste aantal **Bosruiters** is 12 in Varkensland op 3/8 (Nico Dekker).

Op 4 en 6/9 zijn er max. 2 **Steenlopers** aanwezig op de Kinseldam (1e wrn. LIJ).

Op 14/9 vliegen er 2 over de Vijfhoek (GvD, FV). Op 27 en 28/7 foerageert een zomerkleed **Kanoet** in Polder IJdoorn (1e wrn. LH). In de periode 3-19/9 worden er maximaal 6 gezien bij de Kinseldam op 11/9 (LH, FvG). Op 3/9 wordt op deze plek een **Drieteenstrandloper** gemeld (LH).

De eerste **Kleine Strandloper** van dit kwartaal zit op de Kinseldam op 30/8 (LH); tevens de enige augustus-waarneming. Op 24/9 zitten er 10 (Koen Kuiper). Zowel op 19 als op 24/8 worden er 3 gezien langs de Broekergouw (Barend de Boer, Wim Langbroek, EdB, RvD). Op 30 april zit er 1 bij Schiphol aan de Rijnlanderweg (JW). In de periode 19/7-10/8 zijn er max. 4 **Krombekstrandlopers** in Polder IJdoorn (1e wrn. Koen Wonders). Op 6 en 7/9 1 ex. en op 10/9 2 ex. op de Kinseldam (1e wrn. AS). In de periode 1-7/8 foerageren maximaal 2 **Temmincks Strandlopers** in Polder IJdoorn (1e wrn. LIJ); “Bekende vlekkerige patroon, gesloten borstband en bij opvliegen (rond 20.00 uur) de blikkerige triller voortdurend te horen. Aparte vlucht nu eens goed te zien. Wordt als het ware recht omhoog geschoten en fladert op een manier die doet denken aan een kleine vleermuis, maar sneller. Vliegt een paar kleine rondjes boven de plas en is daarna niet meer te vinden”. (H. Nibbering). Het hoogste aantal van **Bonte Strandloper** komt van de Broekergouw; max. 23 op 26/9 (NA).

Het maximale aantal van **Kemphaan** is ca. 125 in Polder IJdoorn op 29/7 (Roely Bos).

Op 16 en 17/9 foerageert een **Grauwe Franjepoot** in Polder IJdoorn (1e wrn. AS).

MEEUWEN & STERNS

Op 31/8 wordt een 1kj **Dwergmeeuw** gezien aan de IJmeerkust bij Muiden (JH, LIJ). Op 17/9 zijn er eerst 2 en later 4 adulte vogels en een 1kj bij de Pieren van Muiden (EdB, RvD e.a.). Een dag later, op 18/9, worden hier maximaal 8 adulte vogels gezien (Christian Brinkman). Het hoogste aantal **Zwartkopmeeuw** is 4 op 3/8 en op 6/9 op Het IJ (Han Jacobs, WvdW).

De eerste **Reuzenster** van deze periode wordt gezien op 4/7 in Polder IJdoorn; “vogel is als jong geringd op 21 juni 2020 op het eiland Mustasaari in Finland aan de Botnische golf. In september 2020 is deze nabij Durgerdam gezien” (Ton Haver). Naast de vele meldingen hier en bij de Kinseldam, wordt de soort ook veel gezien op IJburg, in het Diemerpark en de strook Vijfhoek-Haven Ballast-Kruithoorn. Op 8/8 worden 2 **Dwergsters** gemeld langs de Muider kust “adult plus juveniel rondvliegend boven het meer, opgepikt op roep” (Hans van Oosterhout). Slechts enkele meldingen van **Zwarte Stern**: 17/7 3 over de Vijfhoek (Iks van Eijnd-

hoven), 8/8 aan de Muider kust “tenminste 1 ex., mogelijk meer” (EV) en 23/8 1 naar zuid over de Amstel thv het Martin Luther Kingpark (Martin Camphuijsen).

HOENDERS, DUIVEN, SPECHTEN

Het hoogste aantal **Patrijzen** op de bekende Schiphol-locatie is 27 op 11/9 (Jeroen Verburg e.a.).

In de periode 16/7-16/8 worden max. 2 pulli **Waterral** gezien (1e wrn. AS), in de Volgermeer 1 pullus op 2/9 (PvdJ). In de periode 4-17/8 worden er maximaal 2 **Porseleinhoenders** gezien in Polder IJdoorn (1e wrn. Ivan Appel). Op 5/9 is er een melding van 1 vogel in de Volgermeerpolder (NA, WP).

Op 23/8 wordt een foeragerende **Draaihals** gefotografeerd in een tuin in Monnickendam (Eli Valeton). Op 3, 9 en 18/7 worden **Kleine Bonte Spechten** gemeld in het Amsterdamse Bos, zowel man als vrouw (ZH, WvdS). Op de Vijfhoek is deze soort aanwezig in de periode 10/8-23/9 (1e wrn. GvD, FV).

ZANGVOGELS

Op verschillende plekken wordt gezien dat jonge **Koekoeken** worden gevoerd: op 3/7 op de Kalfjeslaan (ZH), op 20-23/7 in het Flevopark (1e wrn. Natasja Gelderman), op 24/7 bij de Nesciobrug (ZH), op 26/7 Haven Ballast (ZH) en op 3/8 in Polder Meerzicht (ZH). Op nagenoeg alle plekken is de Kleine Karekiet de waar-douder. De laatste waarnemingen van Koekoek zijn op 14/9 in Polder de Peereboom en op Marken (FvG).

Veel waarnemingen van **Roek**; hoogste aantal is 9 naar noord over de Aetsveldsche Polder (EdB). **Raaf** wordt op veel plekken gemeld en met name op IJburg, Vijfhoek en omgeving, Waterland en de Aetsveldsche Polder.

Bij de heuvel in het Amsterdamse Bos worden **Zwarte Mezen** gezien; op 18/7 circa 5 vogels: “twee adult met enkele jongen. Adult ook zingend” (WvdS) en op 23/7 een “jong gevoerd door ouder” (EdB, RvD). Op dezelfde plek op 23/7 wordt tevens een **Kuifmees** gezien en gehoord; de vierde juli-waarneming in deze eeuw en de vijfde ooit (EdB, RvD).

De meeste waarnemingen van **Matkop** komen van de Vijfhoek. Daarnaast wordt de soort waargenomen in VTC Linnaeus en Frankendael te Driemond op 10/7 (Kees de Pater), eind augustus tweemaal in het Diemerpark (FvG, Rob Baars) en op 7/9 langs het Strandvlietpad in de Bijlmerweide (EV).

De meeste waarnemingen van **Baardman** zijn afkomstig uit Waterland; hoge aantallen zijn 11 op 19/7 in Polder IJdoorn (JH), 20 op 8/8 Poppendammerweeren op (PR) en ook 20 op 11/9 langs de Zeedijk (LH). In de periode 22-30/9 worden ze waargenomen in de Haven Ballast, Diemerpark en op de Vijfhoek (JH, PvdW, AJ, EdB).

De enige **Boomleeuwerik** van dit kwartaal vliegt over de Vijfhoek op 23/9 (EdB, RvD).

Een **Bladkoning** wordt gehoord op de Vijfhoek op 30/9 (EdB, RvD).

In Nieuw Sloten wordt op 20/9 een 1kj **Roze Spreeuw** ontdekt; “gisteravond al een vermoeden (Ukkelhof). Vanochtend teruggevonden op een dak bij de Laan

FOTO: HANS NIEKUS

Koekoek gevoerd door Kleine Karekiet

van Vlaanderen. Trekt op met groepje Spreeuwen, maar gedraagt zich redelijk solitair” (Jan Keizer). Die dag wordt de vogel bewonderd door 24 andere vogelaars. Hij is vaak te vinden in één van de vijgenbomen die er staan, een dag later niet meer. Op de middag van 22/9 wordt de vogel toch weer gezien (LH, RR).

De eerste **Befijsters** van deze periode zijn er 4; ze vliegen over bij Uitdam op 24/9 (EdB, RvD). Op 27/9 zit er 1 in Amstelveen (H. Hille). Op 30/9 vliegen er 2 over het Diemerpark (FvG) en 2 over de Vijfhoek (EdB, RvD, Sander Hietkamp). Een aantal meldingen van **Grote Lijster**; de eerste van deze periode is op 11/7 in het Koenen-

bos (Kon Jo Patrick). Op 30/9 vliegen er 2 over de Vijfhoek (EdB).

De laatste **Spotvogel** zingt op 17/7 op de Vijfhoek (Cathy Wiersema). De laatste **Sprinkhaanzanger** wordt zingend waargenomen op 2/8 in Recreatiegebied Houtrak; 2022 is pas het zevende jaar dat deze soort in augustus wordt waargenomen (RR). En de laatste **Braamsluiper** zingt op 13/9 in de Bloemendalerpolder (Joep Jansen).

Jonge **Grauwe Vliegenvangers** worden dit jaar gemeld op Westgaarde 25/7 en 25/8 (JvB) en in het Diemerpark 26/8 (EV). Meerdere meldingen van **Bonte Vliegenvanger**; de laatste waarneming van deze soort is op 12/9 op Westgaarde (Paul Tak).

De laatste **Nachtegaal** wordt foeragerend gezien op 17/7 in de Bloemendalerpolder (EdB), en de laatste **Blauwborst**, mogelijk een zieke of gewonde vogel, in de Haven Ballast op 21 en 22/9 (1e wrn. HN).

De meeste waarnemingen van **Gekraagde Roodstaart** komen van de Vijfhoek en omgeving, in de periode 18/7-3/9 max, 2 ex. (1e wrn. MS).

Hoge aantallen van **Paapje**: 11 in de Afrikahaven op 3/9 (WP) en resp. 24 en 13 op 11 en 13/9 bij Schiphol (Maarten Hotting, Guido Klerk). Hoge aantallen van **Tapuit**: 10 aan de Nieuwe Gouw op 31/8 (WvdS) en 25 in de Afrikahaven op 3/9 (WP).

Op Marken wordt op 12/7 1 **Noordse Kwikstaart** gemeld (DvdH), langs de Uitdammerdijk een Rouwkwikstaart op 6/7 (LH). De eerste **Grote Gele Kwikstaart** van dit kwartaal wordt gezien op 6/8 in Aalsmeer ('Len').

Boompiepers worden met name overvliegend gezien, de eerste van deze periode op 10/7 over de Afrikahaven (EV), de laatste op 30/9 over de Vijfhoek (EdB).

Op 13/7 een behoorlijk aantal **Appelvink** in Het Amsterdamse Bos: "redelijk alomtegenwoordig, aantal van 30 is waarschijnlijk een onderschatting. Veel uitgevlogen jongen zicht- en hoorbaar" (ZH). De eerste **Keep** van dit najaar vliegt over het Diemerpark op 20/9 (FvG). Hier wordt ook de enige **Barmsijs (spec.)** van dit kwartaal waargenomen, op 30/9 (FvG).

Gebruikte afkortingen

AJ	Auke Jansen	HN	Hans Niekus	PR	Pim Rijk
AS	Adrie Streefland	JH	Joep Heldoorn	PvdJ	Pim van der Jagt
DvdH	Daan van der Hoeven	JvB	Jan van Blanken	PvdW	Piet van der Werf
EdB	Ellen de Bruin	JW	Jan Wies	RvD	Ricardo van Dijk
EH	Ewout Huibers	LH	Leobard Hinfelaar	RR	Rutger Rotscheid
EV	Els Velzing	LIJ	Lodewijk IJlst	WP	William Price
FV	Frank Visbeen	MS	Marianne Slot	WvdS	Wim van der Schot
FvG	Frank van Groen	NA	Niels Aagaard	WvdW	Willem van der Waal
GvD	Guus van Duin	PM	Paul Marcus	ZH	Zainal Haberham